



TASVIRIY SAN'AT DARSLARIDA ZAMONAVIY METODLARDAN FOYDALANISH

Qosimova Nilufar Muratjon qizi

Qo'qon davlat universiteti o'qituvchisi

Toyirov Ibroxim Ilxomjon o'g'li

Qo'qon davlat universiteti talabasi

Annatsiya: Tasviriy san'at ta'limiga zamonaviy usullarning integratsiyalashuvi an'anaviy o'qitish amaliyotini o'zgartirdi, o'quvchilarning ijodiy va badiiy mahoratini oshirish uchun innovatsion vositalar va yondashuvlar bilan ta'minladi. Ushbu maqola tasviriy san'at darslarida raqamli texnologiyalar, fanlararo usullar va zamonaviy pedagogik strategiyalarni qo'llashni o'rganadi. Biz talabalarni 21-asrning o'zgaruvchan talablariga tayyorlashda ushbu yondashuvlar ijodkorlik, faollik va tanqidiy fikrlashni qanday rivojlantirishini ko'rib chiqamiz.

Kirish

Tasviriy san'at ta'limi an'anaviy ravishda chizmachilik, rasm chizish va haykaltaroshlik kabi qo'l texnikasiga asoslangan. Biroq texnologiyaning jadal rivojlanishi va rivojlanayotgan pedagogik yo'nalishlar badiiy ifoda chegaralarini kengaytiruvchi zamonaviy usullarga yo'l ochdi. Ushbu usullar nafaqat o'rganish tajribasini oshiribgina qolmay, balki talabalarni raqamli asrga mos keladigan ko'nikmalar bilan jihozlaydi. Ushbu maqola tasviriy san'at ta'limidagi zamonaviy usullarning rolini o'rganadi, ularning ijodkorlikka ta'siri, fanlararo yondashuvlarning afzalliklari va raqamli vositalar integratsiyasiga e'tibor qaratiladi.

Tasviriy san'at ta'limining zamonaviy usullari

1. Raqamli asboblari va texnologiyalar

Raqamli vositalarning joriy etilishi san'atni yaratish va o'qitish usulini inqilob qildi. Grafik dizayn dasturidan tortib virtual haqiqat (VR) platformalarigacha talabalar yangi badiiy imkoniyatlarni kashf qilish imkonini beruvchi ko'plab resurslardan foydalanishlari mumkin. Asosiy texnologiyalarga quyidagilar kiradi:

Grafik dizayn dasturiy ta'minoti: Adobe Photoshop va Illustrator kabi ilovalar o'quvchilarga raqamli illyustratsiyalar yaratish, tasvirlarni manipulyatsiya qilish va maketlarni loyihalash imkonini beradi.

3D modellashtirish vositalari: Blender va Autodesk Maya kabi platformalar talabalarga virtual haykallar va animatsiyalarni yaratishga imkon beradi, bu esa raqamli san'at yaratishda amaliy tajribani taklif qiladi.

Virtual va kengaytirilgan haqiqat: VR va AR ilovalari o'quvchilarga virtual san'at galereyalariga sho'ng'ish yoki an'anaviy va raqamli san'at shakllari o'rtasidagi tafovutni yo'qotib, interaktiv o'rnatishlar yaratish imkonini beradi.

Raqamli chizma planshetlari: Wacom planshetlari va iPad kabi qurilmalar talabalarga an'anaviy chizish texnikasi va raqamli san'at o'rtasida uzluksiz o'tishni ta'minlaydi.

2. Fanlararo yondashuvlar

Zamonaviy tasviriyy san'at ta'limi ko'pincha san'atning jamiyatdagi rolini chuqurroq tushunish uchun boshqa fanlardan tushunchalarni birlashtiradi. Bunga misollar kiradi: STEAM Education (Fan, Texnologiya, Muhandislik, San'at, Matematika): Tasviriyy san'at loyihalariga texnologiya va fanni kiritish o'quvchilarning muammoni hal qilish ko'nikmalarini va ijodkorligini oshiradi. Masalan, talabalar generativ san'at yaratish uchun kodlashdan foydalanishlari yoki murakkab naqshlarni loyihalash uchun geometriyani o'rganishlari mumkin.

Madaniyatshunoslik: San'atni tarix va sotsiologiya nuqtai nazaridan o'rganish talabalarga badiiy harakatlarning madaniy va ijtimoiy kontekstlarini tushunishga imkon beradi.

Atrof-muhit san'ati: Barqarorlik va eko-san'atga qaratilgan loyihalar o'quvchilarni qayta ishlangan materiallardan foydalanishga va o'z ijodlari orqali dolzarb ekologik muammolarni hal qilishga undaydi.

3. Hamkorlik va tajriba asosida o'rganish

Zamonaviy usullar hamkorlik va amaliy o'rganish tajribasiga urg'u beradi. Ushbu strategiyalarga quyidagilar kiradi:

Jamoa loyiholari: Hamkorlikdagi badiiy o'rnatish va guruh ko'rgazmalari o'quvchilarga jamoada ishlash va muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

Badiiy rezidentsiyalar va seminarlar: Mehmon rassomlarni qabul qilish va seminarlar tashkil etish talabalarga turli xil texnika va istiqbollarni ochib beradi.

Jamiyatga asoslangan loyihalar: Talabalarni ommaviy san'at loyihalariga yoki jamoat devoriy rasmlariga jalb qilish ijtimoiy mas'uliyat va faollik hissini rivojlantiradi.

Tasviriyy san'at darslarida zamonaviy usullarning afzalliklari

1. Ijodkorlikni oshirish

Zamonaviy metodlar o'quvchilarning ijodiy dunyoqarashini kengaytiruvchi vositalar va texnikalar bilan ta'minlaydi. Yangi vositalar va texnologiyalar bilan tajriba o'tkazish qobiliyati innovatsiyalarni va qutidan tashqari fikrlashni rag'batlantiradi.

2. Ishtirok etishning ortishi

VR va hamkorlikdagi loyihalar kabi interfaol vositalar o'quvchilarning qiziqishini uyg'otib, o'rganishni yanada qiziqarli va qiziqarli qiladi. Bu badiiy tushunchalar va texnikalarni yaxshiroq saqlashga olib keladi.

3. Raqamli asr uchun ko'nikmalarni rivojlantirish

Raqamli vositalarni o'quv dasturiga integratsiyalashgan holda, talabalar zamonaviy ishchi kuchida yuqori baholanadigan texnik ko'nikmalarni rivojlantiradilar, masalan, grafik dizayn, video tahrirlash va raqamli animatsiya.

4. Tanqidiy fikrlash va muammolarni yechish

Fanlararo yondashuvlar talabalarni san'at, texnologiya va jamiyat o'rtasidagi aloqalar haqida tanqidiy fikrlashga undaydi. Bu dunyoni va ularning rassomlar rolini yanada yaxlitroq tushunishni rivojlantiradi.

Qiyinchiliklar va mulohazalar

Zamonaviy usullar ko'plab afzalliklarga ega bo'lsa-da, ularni amalga oshirish muayyan qiyinchiliklarni keltirib chiqaradi:

Texnologiyadan foydalanish: Barcha o'quvchilarning raqamli vositalar va resurslardan foydalanish imkoniyatini ta'minlash, ayniqsa, etarli darajada moliyalashtirilmagan maktablarda qiyin bo'lishi mumkin.

O'qituvchilar malakasini oshirish: O'qituvchilar zamonaviy usullarni o'qitish amaliyotiga samarali integratsiya qilish uchun etarli tayyorgarlikka muhtoj.

An'anaviy va zamonaviy uslublarni muvozanatlash: An'anaviy san'at turlarini saqlash va zamonaviy usullarni qo'llash o'rtasidagi muvozanatni saqlash keng qamrovli o'quv dasturini saqlash uchun juda muhimdir.

Xulosa

Tasviriy san'at darslarida zamonaviy usullarning integratsiyalashuvi ta'lim manzarasini o'zgartirdi, o'quvchilarning badiiy mahorati va ijodkorligini oshiradigan innovatsion vositalar va yondashuvlar bilan ta'minlandi. Raqamli texnologiyalar, fanlararo strategiyalar va hamkorlikda o'rganish tajribasini o'z ichiga olgan holda, o'qituvchilar o'quvchilarni 21-asr muammolariga tayyorlashlari va san'atni chuqurroq qadrlashlari mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Nilufarkhan, K. (2024). Preserving the Cultural Heritage of Uzbekistan: Unveiling Ancient Wonders at the Louvre Museum. *HOLDERS OF REASON*, 2(1), 469- 473.
2. Nilufarkhan, K. (2024). Exploring the Significance of Fine Art Works in Local History Museums: A Study in Our Country. *HOLDERS OF REASON*, 2(1), 464- 468.
3. Muratjonovna, K. N. (2023). CONTENTS OF FINE ART METHODOLOGY AND METHODS OF ITS TEACHING. *Science Promotion*, 4(1), 43-47.
4. Nilufar, K., & Barkamol, K. (2023). The Great Painters of Venice during the Renaissance. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993- 2157), 1(10), 45-47.
5. Muhammedovich, S. U. B. Problems of Teaching Drawing at School. *International Journal on Economics, Finance and Sustainable Development*, 4(1), 35-39.
6. Qosimova, N. (2022). IN FINE ARTS AND DRAWING LESSONS" USING CASE STAGE EDUCATIONAL TECHNOLOGY. *Scienceweb academic papers collection*.
7. Rahimberdiyev, A., & Qosimova, N. (2023). KANDAKOR USTA, YORQINJON AXMADALIEVNING "IQTIDOR MARKAZI" DAGI FAOLİYATI. *Development of pedagogical technologies in modern sciences*, 2(2), 36-41.
8. Qosimova, N. (2022). YOSHGACHA BO'LGAN BOLALARNI RASM CHIZISHGA O'RGATISH METODIKASI. *Инновационные исследования в современном мире: теория и практика*, 1(19), 14-17.